

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

35 (32)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

JAWNE

Egz. Nr 1

Pik dr Witold POKRUSZYŃSKI

Temat: WSPÓŁDZIAŁANIE WEWNĄTRZ KORPUSU
OPK I Z SĄSIADAMI

Wykład

49567

WARSZAWA

KWIECIEŃ

1979

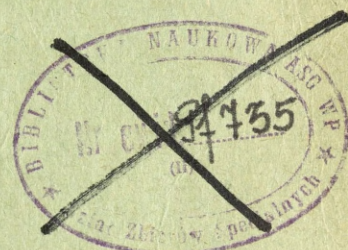

3
35 (32)

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

JAWNE

Egz. Nr **1**

Pik dr Witold POKRUSZYŃSKI

**Temat: WSPÓLDZIAŁANIE WEWNĄTRZ KORPUSU
OPK I Z SĄSIADAMI**

Wykład

49567

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI WOJSK OPK

Preklas. -

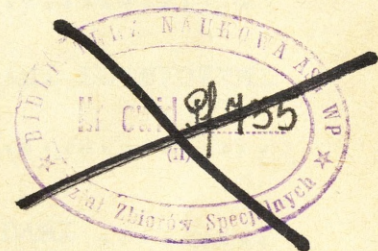
prot. 1 z dn. 2.01.97
dy -

JAWNE

POUFNE

Egz. Nr ...

płk dr Witold POKRUSZYŃSKI

Temat: WSPÓLDZIAŁANIE WEWNĄTRZ KORPUSU OPK

I Z SĄSIADAMI

W Y K Ł A D

T R E Ś Ć
=====

str.

WSTĘP

I. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK KORPUSU OPK

II. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK RAKIETOWYCH Z WOJSKAMI LOTNICZYMI
OPK

III. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK KORPUSU OPK Z SĄSIADAMI

L I T E R A T U R A :

=====

1. BIULETYN INFORMACYJNY NR 2/122. MON - SZTAB GENERALNY - 1976 r,
nr bibl. 017922.
2. INSTRUKCJA ORGANIZACJI WSPÓLDZIAŁANIA JEDNOSTEK RAKIETOWYCH
I LOTNICTWA W SYSTEMIE OPK PAŃSTW UW. DWOPK - 1975 r, nr bibl.
PF17388.
3. WSPÓLDZIAŁANIE MIĘDZY RODZAJAMI WOJSK W KORPUSIE OPK. SKRYPT
- DWOPK - 1971 r, nr bibl. 014783.
4. WSPÓLDZIAŁANIE SIŁ I ŚRODKÓW OPK SOJUSZNICZYCH ARMII NA TDW
MON - DW OPK, WARSZAWA - 1975 r, nr bibl. PF17812.

W S T E P

folder

Organizowanie i realizowanie współdziałania przez korpus OPK jest jednym z podstawowych elementów przygotowania i prowadzenia działań bojowych wojsk, bowiem walka z nieprzyjacielem powietrznym podejmowana przez korpus OPK, jako związek operacyjno-taktyczny jest walką ogólnowojskową - walką wszystkich rodzajów wojsk korpusu.

Współdziałanie pomiędzy rodzajami wojsk korpusu OPK i wewnątrz każdego rodzaju powinno zapewnić aktywnym środkom walki warunki maksymalnego i racjonalnego wykorzystania ich możliwości bojowych podczas zwalczania środków napadu powietrznego nieprzyjaciela.

Szybko zmieniające się sytuacja powietrzna wymaga od dowództwa i sztabu korpusu OPK operatywnej działalności w zakresie współdziałania, a od składu osobowego oddziałów i pododdziałów wszystkich rodzajów wojsk korpusu dokładnego i terminowego wykonywania postanowień zawartych w instrukcjach i planie współdziałania.

Współdziałanie na szczeblu korpusu jest problemem wieloaspektowym, gdyż zawiera ono współdziałanie w rodzajach wojsk, które jest rozpatrywane w taktyce tych wojsk, współdziałanie pomiędzy rodzajami wojsk - co jest tematem niniejszego wykładu i współdziałanie wojsk korpusu ze środkami obrony powietrznej innych rodzajów sił zbrojnych oraz z sąsiadami związkami operacyjno-taktycznymi lub taktycznymi OPK państw sojusznicznych UW.

Z uwagi na czas i zakres problematyki współdziałania występującej w korpusie OPK, w wykładzie będzie zwrócona szczególna uwaga na zagadnienie współdziałania pomiędzy wojskami rakietowymi a lotnictwem myśliwskim, tj. pomiędzy dwoma podstawowymi rodzajami wojsk.

I. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK KORPUSU OPK

Podstawę organizacji współdziałania sił i środków biorących udział w zwalczaniu nieprzyjaciela powietrznego w jednolitym systemie OPK jest dyrektywa MON i wytyczne szefa Sztabu Generalnego WP opracowane według zasad obowiązujących w całym systemie obrony powietrznej Układu Warszawskiego. Koordynatorem współdziałania w systemie obrony powietrznej PRL jest dowódca wojsk OPK. Bezpośrednim zaś organizatorem współdziałania wojsk korpusu OPK jest jego dowódca. W ramach tej organizacji ustala się współdziałanie pomiędzy:

- a/ wojskami radiotechnicznymi a wojskami raketowymi /WR/ OPK; lotnictwem myśliwskim /LM/ i oddziałami walki radioelektronicznej /WRE/;
- b/ wojskami raketowymi OPK a lotnictwem myśliwskim;
- c/ oddziałami lotnictwa myśliwskiego;
- d/ oddziałami /związkami taktycznymi/ wojsk raketowych;
- e/ oddziałami walki radioelektronicznej a wojskami raketowymi OPK i lotnictwem myśliwskim.

1. WSPÓLDZIAŁANIE POMIĘDZY WOJSKAMI RADIOTECHNICZNYMI A WOJSKAMI RAKIETOWYMI OPK, LOTNICTWEM MYŚLIWSKIM I ODDZIAŁAMI WALKI RADIOELEKTRONICZNEJ

Współdziałanie pomiędzy WRT, a WR, LM i oddziałami WRE polega na ciągłym przekazywaniu im aktualnej charakterystyki - środków napadu powietrznego oraz dostarczaniu wojskom radiotechnicznym wszystkich informacji uzyskiwanych siłami i środkami rozpoznania wojsk raketowych i lotnictwa myśliwskiego, a szczególnie przeciwdziałania radioelektronicznego.

Współdziałanie to osiąga się przez: ciągle powiadamianie o sytuacji powietrznej w sieciach korpusu OPK, osobisty kontakt dowódców jednostek współdziałających na połączonych stanowiskach dowodzenia, rozpoznania i meldowanie o jego wynikach przez pilotów lotnictwa myśliwskiego, obsługi stacji radiolokacyjnych /RSWP i SNR/ WR oraz obsługi środków przeciwdziałania radioelektronicznego.

Wzajemne zakłócanie środków radiolokacyjnych wyklucza się przez uzgodniony wybór pozycji dla środków radiolokacyjnych, działających w jednym rejonie oraz przez pracę tych środków na różnych zakresach częstotliwości roboczych.

Zabezpieczenie pod względem radiotechnicznym naprowadzania LM na cele powietrzne realizuje się poprzez zorganizowany system naprowadzania, w skład którego wchodzi: główne punkty naprowadzania /GPN/, zautomatyzowane wysunięte punkty naprowadzania /ZWPN/ i niezautomatyzowane wysunięte punkty naprowadzania /NWPN/.

Ponadto, na SD korpusu rozwija się korpuśny punkt naprowadzania /KPN/, w celu okresowego przyjęcia lub kontrolowania naprowadzeń realizowanych przez poszczególne punkty.

II. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK RAKIETOWYCH Z WOJSKAMI LOTNICZYMI OPK

1. CEL I ZADANIA WSPÓLDZIAŁANIA

Zarówno cel, jak i zadania współdziałania wojsk korpusu OPK zawarte są w instrukcji współdziałania jednostek raketowych i lotnictwa w systemie państw UW na s.4-5. Z treści wynika, że głównym celem współdziałania jest wspólne zwalczanie celów powietrznych przy maksymalnym wykorzystaniu potencjalnych możliwości bojowych współdziałających wojsk. Powinno być ono zatem elastyczne, ciągle, aktywne i przewidywać najbardziej pełne wykorzystanie możliwości bojowych wojsk raketowych i lotnictwa myśliwskiego.

Zadaniami współdziałania jednostek wojsk raketowych i lotniczych w korpusie OPK są:

- organizacja nieprzerwanego ogniowego oddziaływania poprzez podział wysiłku lotnictwa i wojsk raketowych na przeciwnika powietrznego celem bezwarunkowego zniszczenia na dalszych podejściach do bronionych rejonów i obiektów;
- maksymalne wykorzystanie możliwości bojowych LM i WR w celu wykonania zadania bojowego;
- zapewnienie bezpieczeństwa własnego lotnictwa w czasie prowadzenia działań bojowych.

2. SPOSOBY WSPÓLDZIAŁANIA

Współdziałanie wojsk raketowych z lotnictwem myśliwskim odbywa się w strefie współdziałania. Za strefę współdziałania przyjmuje się przestrzeń powietrzną zawartą pomiędzy stanowiskami ogniowymi dywizjonów raketowych a rubieżą postawienia zadań oddziałom /ZT/ wojsk raketowych OPK.

Odległość do rubieży postawienia zadań oddziałom /ZT/ WR na danej wysokości określa się za pomocą wzoru:

$$D_{pz} = d_D + V_c / 2T_c + t_{SD} / \quad /1/$$

8 90160

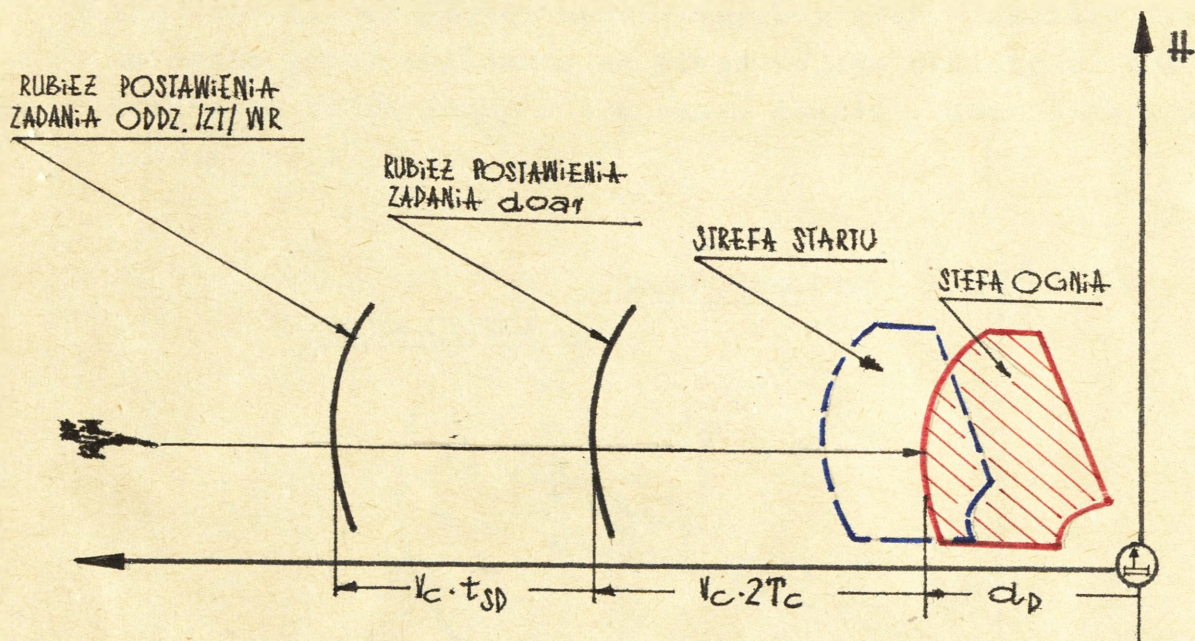
gdzie: d_D - odległość pozioma do dalszej granicy strefy ognia /dla SA-75M - 34 km, S-75M-38 km, S-125 - 17 km/;

V_c - przewidywana prędkość lotu celów powietrznych w rejonie obrony korpusu;

T_c - czas cyklu strzelania /dla S-75-2 min, S-125 - 1,5 min/;

t_{SD} - czas pracy SD oddziału /ZT/ WR, w zależności od typu zautomatyzowanego systemu dowodzenia, sposobu zabezpieczania SD w informację radiolokacyjną, modelu nalotu oraz stopnia wyszkolenia grupy bojowej SD.

Z samej definicji i podanego wzoru /1/ wynika, że strefa współdziałania mieści w sobie strefę ognia, strefę startu, rubież postawienia zadań dywizjom ogniowym /wskazanie celu powietrznego/ i rubież postawienia zadania oddziałom /ZT/ wojsk raketowych OPK, co obrazuje rys.1.

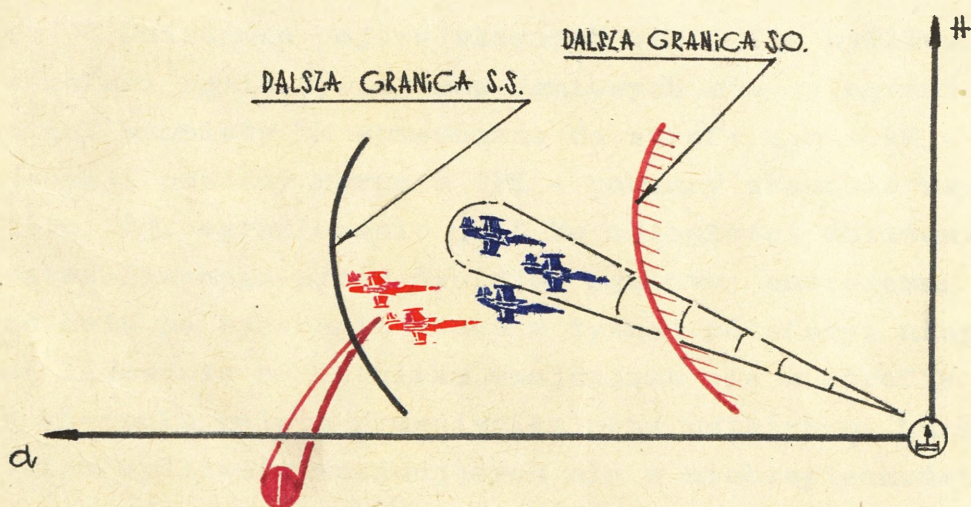
Rys.1. Podstawowe elementy strefy współdziałania

Jak nie trudno zauważyć strefa współdziałania jest przestrzenią zmienną, zależną głównie od parametrów taktyczno-technicznych przeciwlotniczych zestawów rakietowych, możliwości czasowych stanowisk dowodzenia i prędkości lotu środków napadu powietrznego. Jej wymiary należy każdorazowo określać dla konkretnych warunków prowadzenia działań bojowych i dla każdego stanowiska dowodzenia /PLSD/.

Współdziałanie, zgodnie z obowiązującymi ustaleniami w Układzie Warszawskim, może się odbywać dwoma sposobami, a mianowicie:

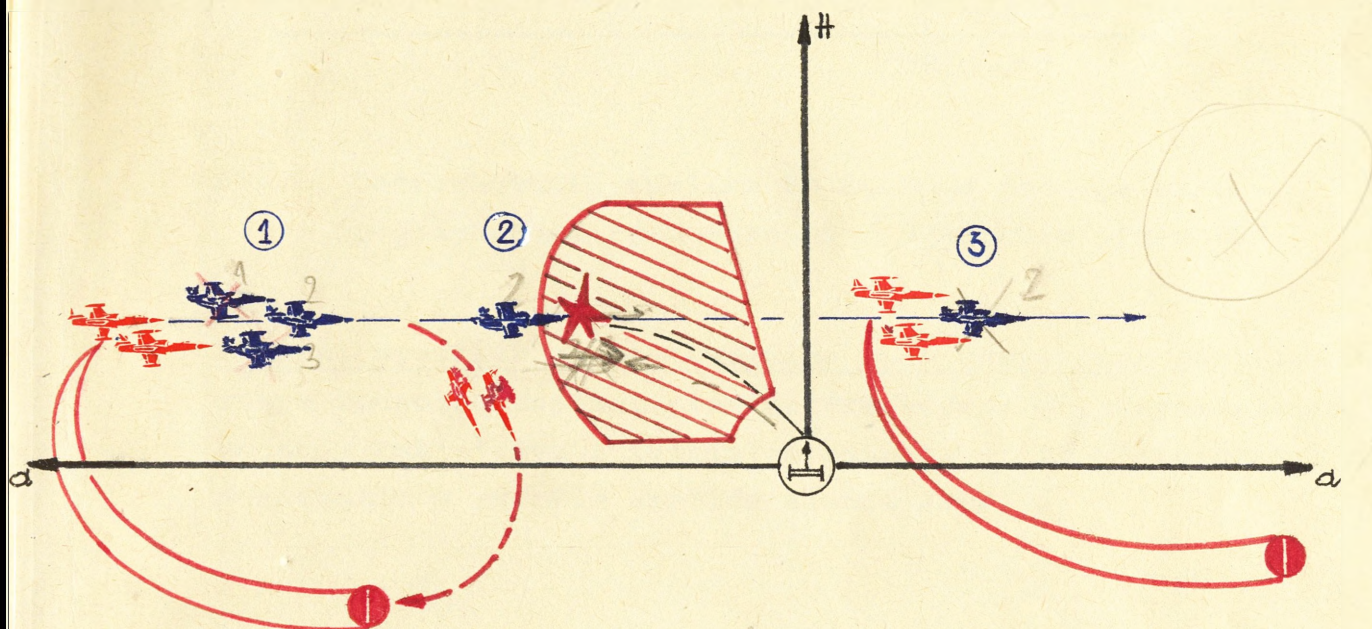
- 1/ przez ześrodkowanie wysiłków obydwu rodzajów wojsk na tych samych celach;
- 2/ przez podział wysiłków na poszczególne cele, według wysokości, czasu, rubieży, sektorów lub pasów.

Ześrodkowanie wysiłków polega na kolejnych lub jednoczesnych działaniach WR i LM na te same cele powietrzne w strefie współdziałania. Sposób ten stosuje z zasady w przypadku zwalczania celów grupowych urzutowanych w głąb. Samoloty lecące na czele grupy zwalczane są przez wojska rakietowe, a samoloty lecące na końcu grupy w tym samym czasie - lotnictwo myśliwskie jak na rys.2.

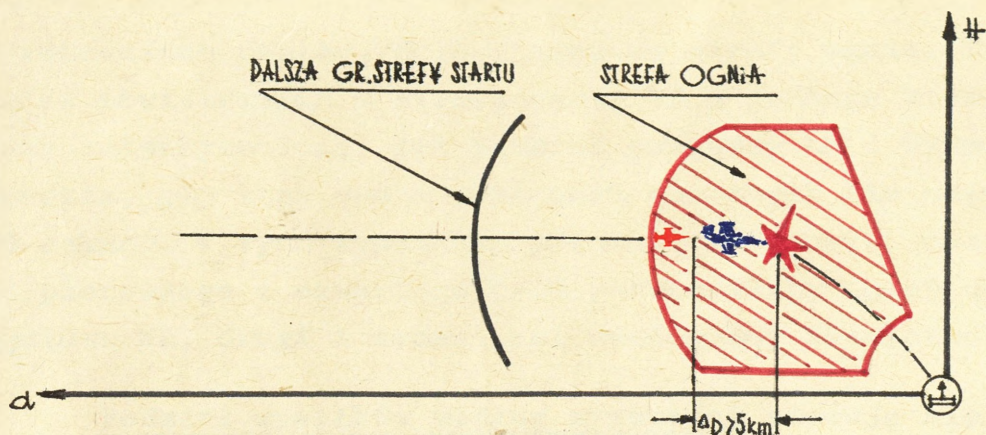
Rys.2. Ześrodkowanie wysiłku WR i LM do jednego celu /jednocześnie/

Ześrodkowanie wysiłku WR i LM może również nastąpić wtedy, kiedy ten sam cel - grupowy lub pojedynczy będzie najpierw zwalczany przez samoloty LM, następnie po wejściu w strefę ognia - przez dywizjony ogniowe wojsk rakietowych, po wyjściu ze strefy ognia - ponownie przez samoloty lotnictwa myśliwskiego, jak na rys.3.

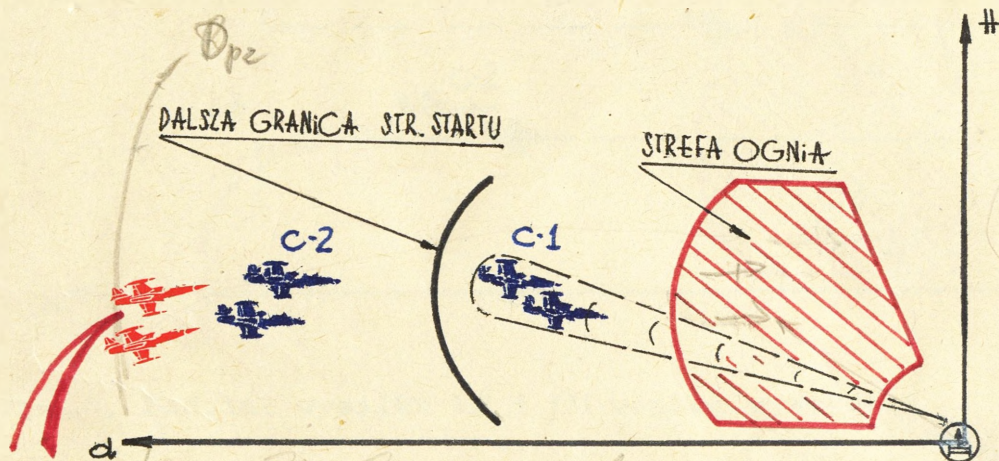
Uspiechnie sposobem po przez
Rys.3. Ześrodkowanie wysiłku WR i LM do jednego celu
/kolejno/ *oddziaływanie pr. pl.*

Działania bojowe własnych samolotów myśliwskich przed strefami ognia dywizjonów ogniowych nie są ograniczone. Natomiast samoloty LM wpuszczane do strefy ognia WR - na podstawie decyzji dowódcy korpusu OPK - powinny zachować ustalony reżym lotu, tj. ograniczenie do 5 km odległości zbliżenia do celu ostrzeliwanego przez dywizjon ogniowy; energiczne odchodzenie od celu po wykonaniu ataku z tylnej półsfery; niepodchodzenie do lądowania na lotniska znajdujące się w strefie ognia WR z kierunku nalotu przeciwnika poza ustalonymi korytarzami /z wyjątkiem myśliwców znajdujących się w niebezpieczeństwie oraz z małą pozostałością paliwa/. Ponadto samolot myśliwski powinien mieć sprawne urządzenia odzewowo-rozpoznawcze. Na dywizjonach ogniowych spoczywa obowiązek rozpoznawania obiektów śledzonych na ekranach SNR przed dokonaniem startu rakiet.

Współdzielnicę sporobli
Rys.4. Ześrodkowanie wysiłku WR i LM do jednego celu pojedynczego /jednocześnie/ w strefie ognia WR

Podział wysiłków na poszczególne cele powietrzne jest podstawowym sposobem współdziałania. Przewiduje on przydzielenie wojskom raketowym i lotnictwu różnych celów powietrznych do zwalczania w strefie współdziałania /rys.5/.

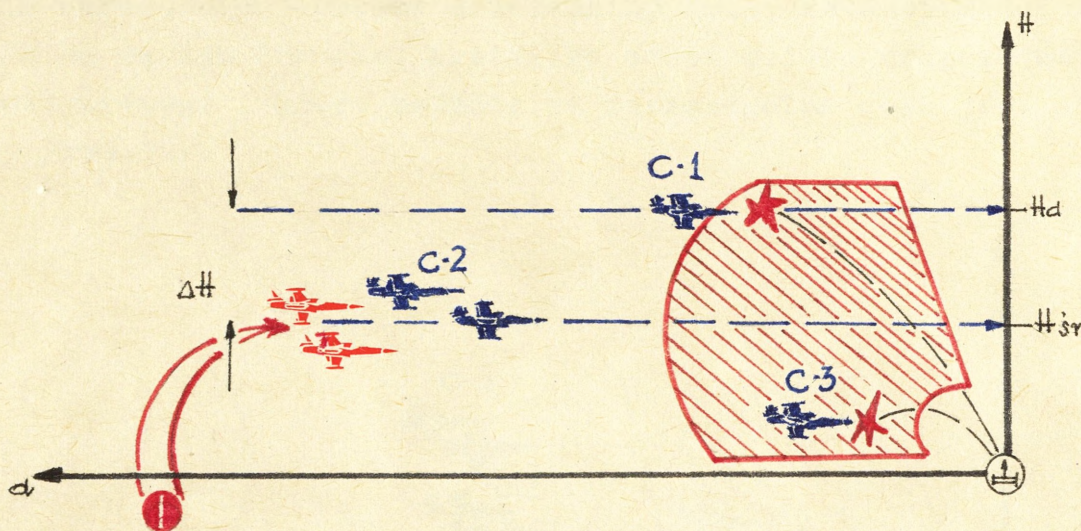

Współdzielnicę sposobem
Rys.5. Podział wysiłków WR i LM na cele powietrzne

56
Podczas wyznaczania lotnictwu myśliwskiemu celów do niszczenia w strefie ognia WR należy uwzględnić: liczbę celów, ich skład, położenie w przestrzeni i prawdopodobne działanie po przejściu strefy ognia; możliwości bojowe lotnictwa myśliwskiego możliwości PN; możliwości ogniowe dywizjonów ogniowych. Na przykład przy jednoczesnym nalocie celów na dużych i małych wysokościach oraz obiektowej obronie raketowej, lotnictwu myśliwskiemu wyznacza się głównie do zwalczania cele lecące na małych wysokościach, gdyż mogą one wejść w rejon atakowanego obiektu na

wysokościach poniżej dolnej granicy strefy ognia. Przy wejściu celów powietrznych w strefę ognia WR z jednego kierunku i z dużą intensywnością, ich podział pomiędzy LM i WR możliwy jest wówczas, gdy lecą one w odstępach czasowych nie mniejszych niż 30 sekund. W tych wypadkach podział celów byłby następujący: do pierwszego i czwartego celu prowadziłyby ogień dywizjony ogniowe WR, drugi i trzeci cel zwalczałyby lotnictwo myśliwskie.

Podział wysiłków według wysokości stosuje się w przypadku odpierania nalotu ŚNP działających na małych, średnich i dużych wysokościach i przy różnych możliwościach zwalczania celów przez WR i LM. Na przykład gdy nalot ŚNP jest wykonywany na średnich i dużych wysokościach /stratosferycznych/, lotnictwu myśliwskiemu przydziela się cele lecące na wysokościach średnich, gdyż możliwości LM na tych wysokościach są największe /rys.6/.

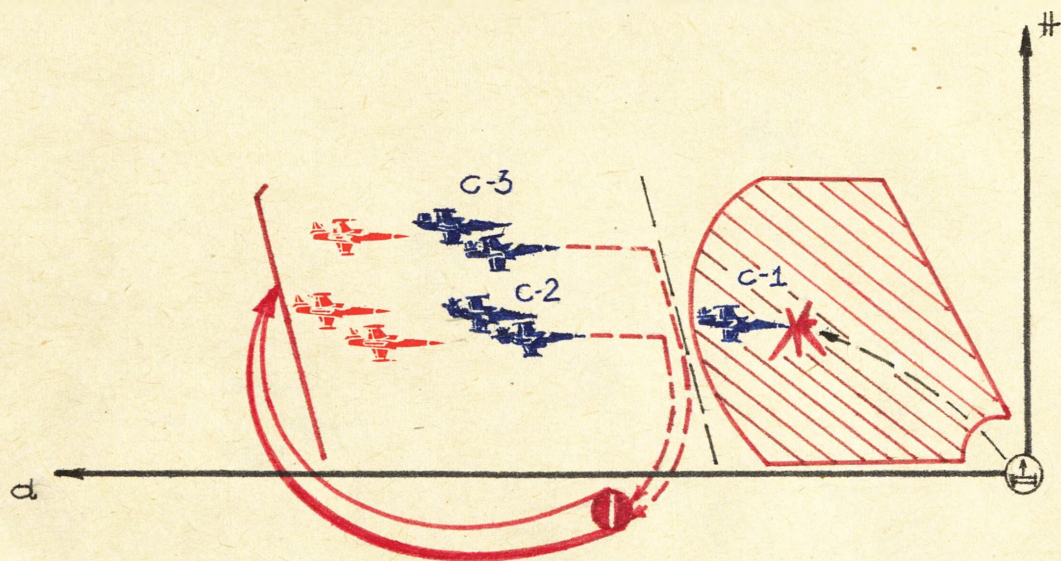

Rys.6. Podział wysiłku WR i LM według wysokości

Podział wysiłków według wysokości może polegać na przydzieleniu dla współdziałających wojsk wysokości do samodzielnego działania bez ograniczeń. Na przykład ze względu na możliwości bojowe dla wojsk raketowych będą przydzielone wysokości bardzo małe i stratosferyczne, a dla lotnictwa myśliwskiego wysokości średnie. Taki podział może być tylko w pewnych rejonach lub na niektórych kierunkach.

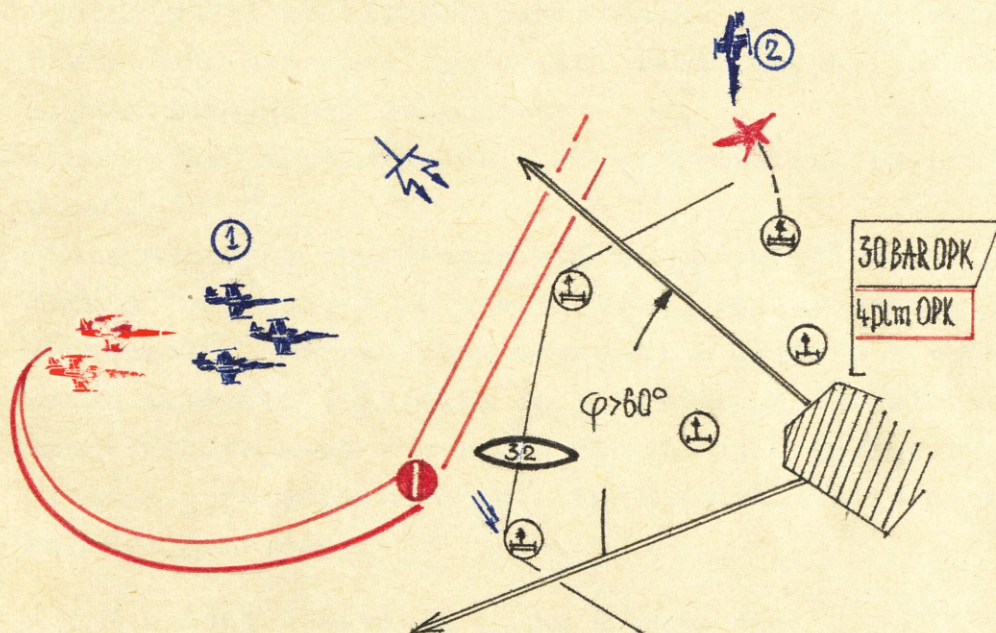
Podział wysiłku WR i LM według czasu polega na nieograniczonym, samodzielnym prowadzeniu działań bojowych w przeciągu określonego czasu. Taki podział stosuje się w przypadku utraty możliwości zwalczania celów przez jeden ze współdziałających rodzajów wojsk, np. na skutek obezwładnienia, braku rakiet, raketowych materiałów napędowych, wykonywania manewru /przebazowania/, odtwarzania naruszonego systemu dowodzenia, maskowania operacyjnego itd.

Podział wysiłku WR i LM według rubieży polega na zwalczaniu celów powietrznych w przestrzeni ograniczonej określonymi /wyznaczonymi/ rubieżami, przed lub za którymi WR i LM działają bez ograniczeń. Podział taki stosuje się podczas prowadzenia wspólnej walki z nieprzyjacielem powietrznym działającym na małych wysokościach, w zakłóceniach radiolokacyjnych, podczas odtwarzania naruszonego systemu dowodzenia, dużej intensywności nalotu ŚNP na wąskim froncie, krótkiego czasu dolotu nieprzyjaciela powietrznego i kiedy podział na poszczególne cele jest niemożliwy /rys.7./.

Rys.7. Podział wysiłku WR i LM według rubieży

Podział wysiłków WR i LM według sektorów /pasów/ polega na przydzieleniu WR i LM sektorów /pasów/ do samodzielnego zwalczania celów powietrznych. Stosuje się go w wypadku utraty zdolności bojowej WR na poszczególnych kierunkach, albo podczas skomplikowanej sytuacji powietrznej, np. gdy brak należytej informacji lub czasu na uzgodnienie działań jednostek WR i LM na poszczególne cele. Granica sektorów /pasów/ określane są z uwzględnieniem możliwości bojowych jednostek WR i LM, systemu dowodzenia, jak również charakteru oczekiwanych działań bojowych przeciwnika. Przy wykonywaniu zadania obrony powietrznej jedną lub kilkoma jednostkami WR pojedynczego obiektu, wyznacza się sektory współdziałania w stosunku do jego środka, których wielkości kątowe nie powinny być mniejsze niż 60° . Pasy wyznacza się w obronie strefowej. Sektory i pasy numeruje się według następujących zasad, a mianowicie: sektory numeruje się w skali oddziału /ZT/ WR liczbą dwucyfrową w tym cyfra pierwsza jest pierwszą cyfrą numeru oddziału /ZT/ WR; pasy natomiast numeruje się w skali korpusu w obronie strefowej, z lewa na prawo za pomocą liczb dwucyfrowych z tym, że cyfrą pierwszą jest pierwszą cyfrą numeru korpusu OPK.

Rys.8. Podział wysiłków WR i LM według sektorów

Określenie sposobu współdziałania należy do dowódcy korpusu OPK podczas stawiania zadań dowódcom jednostek współdziałających co do zwalczania celów powietrznych. Realizacja danego sposobu należy do taktycznego szczebla dowodzenia - PLSD.

3. ORGANIZOWANIE WSPÓLDZIAŁANIA W KORPUSIE OPK

Zakres

Organizacja współdziałania wojsk raketowych z lotnictwem myśliwskim przewiduje wcześniejsze planowanie, opracowywanie i przeprowadzanie przedsięwzięć mających na celu pomyślne wykonanie zadań bojowych w zakresie zwalczania przeciwnika powietrznego wspólnym wysiłkiem. Zgodnie z rozkazem /dyrektywą operacyjną/ i wytycznymi dowódcy WOPK sztab korpusu OPK opracowuje "Plan współdziałania wojsk raketowych i lotnictwa myśliwskiego korpusu OPK". Wyciągi z tego planu wysyła się do współdziałających jednostek. Plan współdziałania wykonuje się na mapie 1 : 500 000 w formie graficznej i tekstowej; stanowi on część składową planu działań bojowych korpusu OPK.

W części graficznej planu odzwierciedla się:

- ogólny model nalotu ŚNP przeciwnika wg zasadniczego wariantu;
- stanowiska startowe dywizjonów raketowych, lotniska, SD /PN/ współdziałających jednostek;
- linie stref współdziałania /ostateczna rubież postawienia zadań/;
- linie zasięgów wykrywania RLS na małych i dużych wysokościach;
- strefy dyżurowania LM w powietrzu, rejony samodzielnego poszukiwania, rubieże przechwycenia i wyjścia z walki LM, korytarze przelotu i zajęcia do lądowania z określeniem warunków ich wykorzystania w strefie ognia wojsk raketowych;
- schemat łączności współdziałania z wykazaniem liczby i typu kanałów łączności.

W części tekstowej planu ujmuje się:

- zadania współdziałania;
- dowodzenie i realizację współdziałania według wariantów działań bojowych;

- dowódcy odpowiedzialni za organizację i realizację współdziałania podczas decentralizacji dowodzenia;
- sygnały współdziałania;
- sposób tworzenia rozwijanych dodatkowo nieetatowych PN, organizację łączności na nich oraz ich radiolokacyjne zabezpieczenie;
- wskazówki dotyczące bezpieczeństwa lotów lotnictwa w wypadkach szczególnych /podczas przymusowego lądowania, niesprawności urządzeń odzewowo-rozpoznawczych, przy utracie łączności radiowej itd./;
- sposób zmiany kodów rozpoznania i danych radiowych w sieciach współdziałania;

- właściwości współdziałania w warunkach zakłóceń i na małych wysokościach.

Przykładowy plan współdziałania, jak schemat - załącznik nr 1.

III. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK KORPUSU OPK Z SĄSIADAMI

Za sąsiadów korpusu OPK należy uważać sąsiednie związki operacyjno-taktyczne OPK PRL i związki OPK państw sojusznich Układu Warszawskiego. Głównym celem organizowania współdziałania pomiędzy związkami operacyjno-taktycznymi /korpusami OPK/ PRL a sąsiadami jest terminowe stawianie wojsk w gotowość bojową, pełniejszego wykorzystania ich możliwości bojowych i okazanie wzajemnej pomocy w czasie zwalczania nieprzyjaciela powietrznego.

1. WSPÓLDZIAŁANIE WOJSK KORPUSU Z SĄSIEDNIMI ZWIĄZKAMI OPERACYJNO-TAKTYCZNYMI /KORPUSAMI/ OPK PRL

Istota tego współdziałania polega na uwzględnieniu wysiłków wojsk co do celów, czasu i miejsca zwalczania przeciwnika powietrznego i wzajemnej pomocy w celu najbardziej pomyślnego wykonania zadań bojowych.

Uzgodnienie wysiłków do działających celów zapewnia ciągle oddziaływanie na nieprzyjaciela powietrznego wzdłuż całej trasy jego lotu, aż do całkowitego zniszczenia. Uzgodnienie wysiłków związków operacyjno-taktycznych OPK co do miejsca i czasu przewiduje określenie kolejności działania i podziału rubieży zwalczania nieprzyjaciela powietrznego wzdłuż i w głąb frontu.

Wzajemnej pomocy w czasie walki z nieprzyjacielem powietrznym udziela się w tym wypadku, jeśli sąsiedni korpus OPK ponosi duże straty, środki OPK zostały obezwładnione zakłóceniami lub wówczas, gdy jest prowadzona walka z przeważającymi ilościowo siłami, wzmocnienie realizuje się przez wydzielenie części sił i środków do działań w rejonach obrony innych korpusów zgodnie z wytycznymi dowódcy wojsk OPK.

Podstawy współdziałania ustala się już w okresie wypracowywania decyzji dotyczącej organizacji obrony powietrznej, ponieważ wiąże się z tym problem ugrupowania wojsk współdziałających korpusów OPK.

Wojska raketowe ugrupowuje się, w miarę możliwości tak, aby tworzyły one na stykach korpusów OPK jednolitą obronę strefową lub strefowo-obiektową.

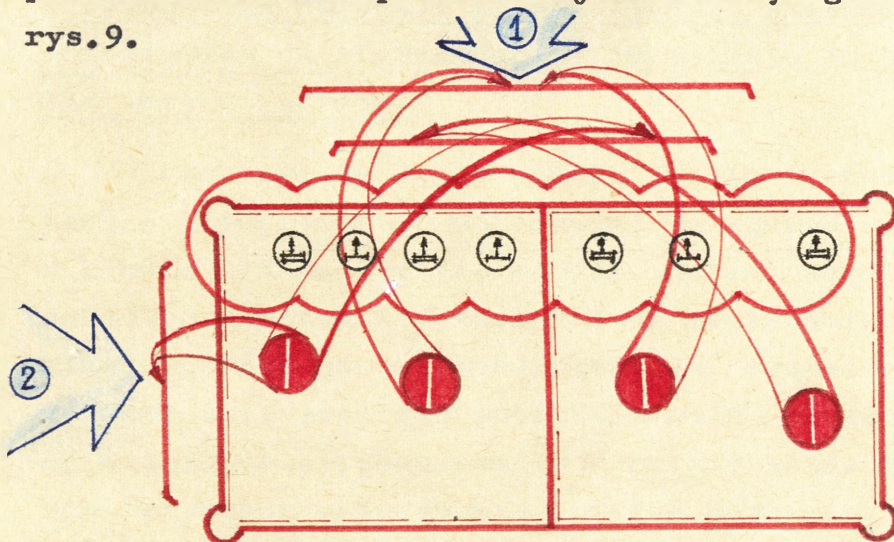
Lotnictwo myśliwskie ugrupowuje się tworząc rzuty. Oddziały lotnicze sąsiednich korpusów OPK rozmieszcza się z takim wyliczeniem, aby ich strefy działania wzajemnie się nakładały. Radiolokacyjny system powinien zapewnić niezawodne wskazywanie celów wojskom raketowym i naprowadzanie LM na wszystkich wysokościach ich wykorzystania bojowego.

Współdziałanie między korpusami organizuje się według kilku wariantów /3-4/. Dla każdego wariantu określa się skład sił i środków wydzielonych do współdziałania, dotyczy to zwłaszcza lotnictwa myśliwskiego. Główną uwagę zwraca się na uzgodnienie sposobu działań tych środków /wydzielonych/ w czasie zwalczania zasadniczego ugrupowania przeciwnika i odpierania jego uderzeń na stykach współdziałających związków operacyjno-taktycznych /korpusów/ OPK.

W tym celu wyznacza się kierunki jego manewru w rejony sąsiednich korpusów, rubieże wprowadzenia do walki i wyprowadzenia, lotniska lądowania samolotów myśliwskich, a także sposób przyjmowania dowodzenia myśliwcami w powietrzu i przekazywania go do stanowisk dowodzenia /PN/ współdziałających korpusów.

Manewr lotnictwem myśliwskim współdziałających korpusów OPK może być prowadzony zarówno wzdłuż frontu, jak i w głąb.

W pierwszym wypadku rubieże wprowadzania do walki lotnictwa myśliwskiego należy wyznaczyć poza przedziały zewnętrznych granic obrony sąsiednich korpusów na odległość zabezpieczającą prowadzenie walki powietrznej do strefy ognia wojsk raketowych rys.9.

Rys.9. Położenie rubieży wprowadzenia do walki LM w wypadku jego manewru wzdłuż frontu.

W drugim wypadku rubieże wprowadzenia do walki powinny być wyznaczone w głąbi, w odstępach między strefami ognia wojsk raketowych. W warunkach ograniczonej głębokości rejonu działań bojowych takie rubieże wskazane jest ustalać bliżej zewnętrznej granicy, bezpośrednio za strefą ognia oddziałów /ZT/ wojsk raketowych pierwszego rzutu, rys.10.

Ryd.10. Położenie rubieży wprowadzenia do walki LM w wypadku jego manewru w głąb.

Współdziałanie między oddziałami i związkami taktycznymi rodzajów wojsk sąsiednich korpusów organizuje się na tych samych zasadach, jak i współdziałanie związków taktycznych i oddziałów rodzajów wojsk wewnątrz korpusu OPK.

2. WSPÓLDZIAŁANIE KORPUSU OPK ZE ZWIĄZKAMI OPK SĄSIEDNICH PAŃSTW SOJUSZNICZYCH UKŁADU WARSZAWSKIEGO

Współdziałanie korpusu OPK PRL ze związkami taktycznymi, operacyjno-taktycznymi i operacyjnymi sąsiednich państw sojusznicznych /NRD, CSSR i ZSRR/ ma na celu skoordynowanie wysiłku i stworzenie warunków zapewniających skuteczne zwalczanie ŚNP przeciwnika na stykach oraz wzbronienie im przelotu w głąb terytorium sąsiada.

Podstawą do dwustronnych /wielostronnej/ ustaleń jest plan współdziałania, opracowany na szczeblu wojsk OP UW. W planie tym podaje się między innymi: współdziałające strony, sposób prowadzenia rozpoznania i powiadamiania, zasady wzmacniania obrony powietrznej sąsiadów, organizację dowodzenia i łączności, lotniska współdziałania, przedsięwzięcia dotyczące materiałowo-technicznego zabezpieczenia oraz inne zagadnienia dotyczące prowadzenia działań bojowych, a mające wpływ na współdziałanie.

W ramach dwustronnych, lub wielostronnych ustaleń na szczeblu korpusu OPK konkretyzuje się takie zagadnienia jak:

- wspólne zadania oraz siły i środki biorące udział w ich realizacji;
- sposób prowadzenia rozpoznania środków napadu powietrznego przeciwnika;
- wzajemne powiadamianie i informowanie o sytuacji powietrznej oraz przekazywanie celów powietrznych do dalszego śledzenia;
- rubieże wprowadzenia /wyprowadzenia/ lotnictwa do walki /z walki/;
- sposoby wzmacniania wojsk obrony powietrznej sąsiada;

- sposób przekazywania /przyjmowania/ dowodzenia samolotami sąsiada w powietrzu;
- zabezpieczenie lądowania samolotów sąsiada na lotniskach współdziałania, odtwarzania ich gotowości bojowej oraz dalsze wykorzystanie w działaniach bojowych;
- prowadzenie wspólnych działań sąsiadujących ze sobą związków /oddziałów/ WR OPK;
- rubieże przyjęcia i przekazania odpowiedzialności za osłonę okrętów oraz sposoby osłony okrętów w morzu;
- zabezpieczenie realizacji współdziałania oraz inne, konieczne zagadnienia.

Podczas rozpatrywania powyższych zagadnień bierze się pod uwagę przewidywane kierunki nalotów i charakter działań ŚNP, znaczenie i rozmieszczenie obiektów przygranicznych, ugrupowanie i możliwości współdziałających środków itp.

Podczas współdziałania szczególną uwagę zwraca się na zapewnienie wykrywania i ciągłego prowadzenia celów powietrznych na stykach granic państwowych, terminowego powiadamiania i wzajemnej informacji o przeciwniku powietrznym. Wymagania te spełniają współpracujące strony głównie przez odpowiednie ugrupowanie wojsk radiotechnicznych, zapewniające ciągłe pole radiolokacyjne, na styku sąsiadujących ze sobą systemów OP oraz nieprzerwane prowadzenie rozpoznania radiolokacyjnego. Dane z rozpoznania radiolokacyjnego przekazywane są między stanowiskami dowodzenia współdziałających stron w specjalnie wydzielonych radiowych sieciach wzajemnego powiadamiania i obejmują: miejsca, skład, wysokość, kurs lotu i czas wykrycia celu. W ^{tych} celu powinny być wzajemnie uzgodnione rubieże, od których rozpoczyna się powiadamianie sąsiadów oraz zasady przekazywania celów powietrznych do dalszego śledzenia. W wypadku niemożliwości przekazywania danych w sieciach wzajemnego powiadamiania, np. zakłóceń, zapasowym źródłem informacji dla sąsiada mogą być dane z sieci radiowych powiadamiania wewnętrznego. Przekazywanie zaś celów powinno zakończyć się w zasadzie nie później niż 2-3 minuty przed dolotem do granicy państwowej. Niezależnie od wzajemnego powiadamiania o celach przewiduje się wymianę informacji radiolokacyjnej /kanałami

łącności przewodowej lub w radiowych sieciach współdziałania/ o charakterze działań ŚNP i sił własnych, stosowanych przez przeciwnika zakłóceniach radioelektronicznych itp.

Kolejną dziedziną wymagającą szczegółowych uzgodnień jest współdziałanie lotnictwa myśliwskiego.

Na potrzeby tego lotnictwa ustala się między innymi rubieże, od których może ono być wprowadzone do walki na terytorium sąsiada, co pozwala na zwalczanie celów na podejściach do granicy państwowej oraz rubieże wyjścia z walki LM sąsiedniej strony lub przekazania dowodzenia /naprowadzania/ w wypadku działania na pełny zasięg. Uwzględnia się przy tym możliwe kierunki nalotu ŚNP przeciwnika, przebieg stref ognia oddziałów /związków taktycznych/ WR i ich możliwości ogniowe oraz możliwości środków naprowadzania lotnictwa myśliwskiego. Jeśli przewidywany kierunek nalotu pokrywa się z przebiegiem granicy państwowej, wyznacza się na niej dodatkowe rubieże, siły współdziałających stron wprowadzane na poszczególnych rubieżach oraz kolejność i sposób działania. Sprawność i bezpieczeństwo działania lotnictwa w rejonie granicy państwowej wymagają zapewnienia bieżących uzgodnień i ciągłej wymiany informacji pomiędzy SD współdziałających oddziałów /ZT/.

Oprócz bezpośredniego współdziałania LM w rejonie granicy państwowej, przewiduje się w określonych warunkach sytuacji - wzmacnianie obrony powietrznej sąsiada. Można to stosować na przykład w warunkach braku możliwości samodzielnego odpierania nalotu przez sąsiada /niekorzystne warunki atmosferyczne, zniszczenie lub skażenie lotnisk itp./.

Do tego celu wyznacza się każdorazowo określone siły LM, na podstawie dwustronnych uzgodnień lub na polecenie dowódcy wojsk OP państw UW. Podczas podejmowania decyzji należy brać pod uwagę aktualną sytuację powietrzną po stronie wydzielającej te siły i ich stan gotowości bojowej.

Dowodzenie wspomnianymi siłami przyjmują właściwe SD sąsiadów, co powinno być szczegółowo uzgodnione pomiędzy współdziałającymi stronami.

Podczas działania zarówno na pełny zasięg, jak i na korzyść sąsiada współdziałające strony muszą dodatkowo uzgodnić wykorzystanie lotnisk współdziałania, odtwarzanie gotowości bojowej LM i sposób działania podczas powrotu na lotniska macierzyste.

Po odtworzeniu gotowości bojowej samoloty mogą - w zależności od decyzji dowódcy związku taktycznego /oddziału/, do którego należą - wracać na lotniska macierzyste po wykonaniu lub bez wykonania zadania bojowego w powietrzu. W pierwszym wypadku samoloty te powinny być użyte do zwalczania celów lecących w kierunku kraju macierzystego.

W celu zapewnienia sprawnego dowodzenia lotnictwem personel latający, wszystkie pułki LM oraz lotniska otrzymują umowne indeksy. Natomiast dla identyfikacji samolotów w powietrzu ustala się na każdy dzień odpowiednie radiolokacyjne sygnały kodowe. Wszystkie dane z tej dziedziny systematycznie przekazują sobie wzajemnie współdziałające strony.

W odróżnieniu od LM w wojskach raketowych współdziałają tylko związki /oddziały/ usytuowane na stykach granic państwowych.

Podczas organizacji współdziałania uwzględnia się:

- współdziałanie ogniowe dywizjonów rozmieszczonych bezpośrednio w rejonie przygranicznym;
- zasady podziału i sposobu zwalczania ŚNP w strefach ognia współdziałających ugrupowań wojsk raketowych;
- zakres, treść i sposób wymiany informacji pomiędzy współdziałającymi związkami /oddziałami/ wojsk raketowych;
- sposób utrzymania bezpośredniej łączności pomiędzy SD współdziałających związków /oddziałów/ oraz dywizjonów przygranicznych.

Jako zasadę przyjmuje się, że każdy współdziałający związek taktyczny /oddział/ WR zwalczą cele powietrzne nad własnym terytorium. Nad terytorium sąsiedniego państwa mogą być zwalczane tylko cele wskazane przez SD współdziałającego związku taktycznego /oddziału/. Cele powietrzne wykonujące lot wzdłuż granicy państwowej zwalczą się każdorazowo według obustronnych bieżących uzgodnień dowódców, odpowiedzialnych za zabezpieczenie styków /odpowiedzialność może się okresowo zmieniać/.

Współdziałanie wojsk raketowych z LM sąsiada realizuje się w myśl jednolitej instrukcji obowiązującej w całym systemie OP państw UW. Określa ona sposoby współdziałania oraz środki zapewniające bezpieczeństwo działań lotnictwa w strefach działań bojowych WR, a także jednolite sygnały współdziałania.

Ważnym problemem, wymagającym wzajemnych uzgodnień, jest zabezpieczenie przelotów lotnictwa dalekiego zasięgu /transportowego itp./ przekraczającego granicę państwową. Uzgadnia się głównie sposób powiadamiania służby ruchu lotniczego współdziałającego SD o przelocie /czas, trasa, warunki lotu itp./ oraz zabezpieczenia przelotu pod względem radiolokacyjnym /przekazania sąsiadowi samolotów do dalszego śledzenia/.

W celu zapewnienia ciągłości współdziałania między sojusznicznymi związkami obrony powietrznej organizuje się zawczasu odpowiednią sieć łączności przewodowej i radiowej: w okresie zagrożenia dokonuje się dodatkowo wymiany przedstawicieli współdziałania pomiędzy odpowiednimi SD. Ponadto stosuje się: jednolitą siatkę OP, instrukcję przekazywania danych o sytuacji powietrznej, tabele rozmównicze, sygnały współdziałania, sygnały rozpoznawcze w systemie "KREMNIJ" /"swój-cudzy"/ oraz lotnisk, kryptonimy osób funkcyjnych i sztabów współdziałających stron.

W toku realizacji współdziałania zespoły stanowisk dowodzenia obowiązane są wymieniać informacje o działalności środków napadu powietrznego oraz sił i środków OP, a w szczególności o nie zwalczanych celach powietrznych wykonujących lot w kierunku terytorium współdziałającej strony; skutkach uderzeń ŚNP /zniszczeniach, skażeniach/ lotnisk, stanowisk

dowodzenia, pododdziałów wojsk raketowych oraz zmianach w ugrupowaniu współdziałających wojsk OP w rejonach przygranicznych; obłokach radioaktywnych, zagrażających stronie współdziałającej; aktualnych warunkach atmosferycznych; charakterze stosowanych przez przeciwnika zakłóceń radioelektronicznych; działalności grup dywersyjnych i innych.

Z a k o ń c z e n i e

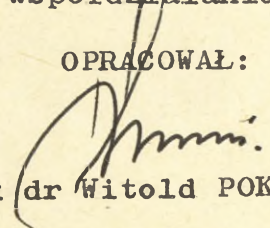
Właściwa organizacja i realizacja współdziałania pomiędzy siłami i środkami korpusu OPK oraz korpusu z obroną powietrzną innych rodzajów sił zbrojnych pozwala efektywnie wykorzystywać możliwości bojowe wszystkich sił i środków biorących udział w zwalczaniu środków napadu powietrznego przeciwnika. Dlatego też organizując współdziałanie należy wnikliwie rozpatrywać wszystkie elementy wpływające na uzyskanie maksymalnej efektywności działań przy racjonalnym wykorzystaniu współdziałających sił i środków.

Opracowane plany współdziałania uwzględniające powyższe zasady muszą być ściśle przestrzegane i realizowane w toku działań bojowych, a ponadto stosownie do zaistniałej sytuacji bojowej uaktualniane. Dużą rolę w realizacji współdziałania odgrywa właściwa znajomość dokumentów współdziałania przez personel biorący udział w praktycznym wykonywaniu postanowień wyżej wymienionych dokumentów oraz odpowiednie przygotowanie pod tym względem stanowisk dowodzenia.

Właściwa organizacja oraz ciągle uzgadnianie sposobu wspólnych działań współdziałających sił i środków, z jednoczesnym uwzględnieniem przestrzeni i czasu tych działań, pozwala skutecznie zwalczać środki napadu powietrznego przeciwnika i wykonywać zadanie obrony powietrznej korpusu OPK.

Załącznik nr 1 - Przykładowy plan współdziałania.

OPRACOWAŁ:

płk dr Witold POKRUSZYŃSKI

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. Nr 1-2 - Kanc. Tajna
Wyk. płk Pokruszyński
Druk. GG dn. 19.04.79 r.
Nr ks. masz. PF348/WL

egz. N. 2 zniszczony
210679 mm

4
↓
2

"ZATWIERDZAM"
DOWÓDCA 23 KORPUSU OPK

/stopień, imię, i nazwisko/
.....dnia.....197...r.

PLAN

WSPÓŁDZIAŁANIA LOTNICTWA MYŚLIWSKIEGO I WOJSK RAKIETOWYCH 23 KORPUSU OPK

/WARIANT/

POJEDYNCZY
Egz. pojedynczy

Załącznik-1

I. Zadania współdziałania

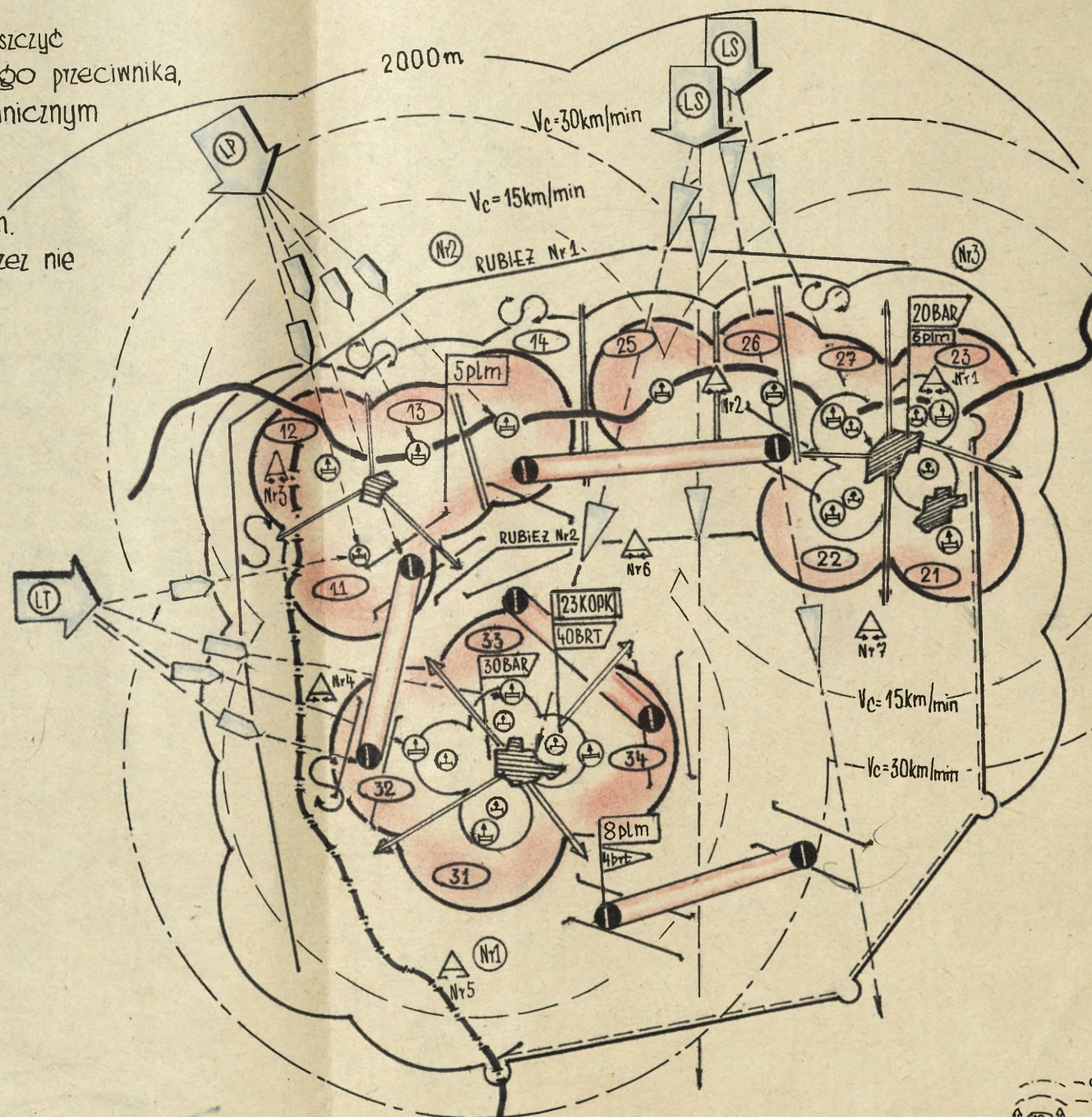
1. Wspólnymi działaniami LM i WR w strefach nr.1,2,3 niszczyć lotnictwo i bezpilotowe środki napadu powietrznego przeciwnika, nie dopuścić do uderzeń na obiekty w pasie przygranicznym nadmorskim.
2. W maksymalnym stopniu wykorzystywać możliwości bojowe LM i WR celem wykonania zadań bojowych.
3. Zapewnić bezpieczeństwo LM podczas prowadzenia przez nie działań bojowych w strefie ognia WR.

II Współdziałające siły i środki

LP	ZWIĄZKI TAKTYCZNE (oddziały)	WYPOSAŻENIE W ŚRODKI TECHNICZNE	ODPOWIEDZIALNY W STREFIE
1.	30 BR OPK 5,7,8plm OPK	- "ASURK-1M" na SD BR WP-04M na SD plm; WP-11 na PN nr.4 i 5	Dowódca 30 BR OPK
2.	10 par OPK 5,6plm OPK	- "ASURK-1MZ" na SD par WP-04M na SD plm WP-11 na PN nr.3 i 6;	Dowódca 10 par OPK
3.	20 BR OPK, 6 plm OPK	- "WEKTOR-2M" na SD 20 BR WP-04M na SD plm WP-11 na PN nr.1,2 i 7	Dowódca 20 BR OPK

III. Realizacja współdziałania

DZIAŁANIA BOJOWE PRZECIWNIKA	DZIAŁANIA BOJOWE WSPÓŁDZIAŁAJĄCYCH SIŁ
NALOT LOTNICTWA TAKTYCZNEGO: - grupami w składzie 4-6 samolotów, samoloty myśliwskie lotnictwa taktycznego wykonują uderzenia na obiekty OPK, wojska, przepawy i systemy dowodzenia.	5,7,8plm działające na skrzydłach i przed strefą WR niszcza samoloty przeciwnika na rubieży nr.1. Naprowadzanie z SD plm PN nr.4 i 5 6plm prowadzi działania w drugim rzucie, dwoma eskadrami zwalcza cele powietrz. poza strefą WR. Naprowadzanie z SD plm Dowodzenie w strefie nr.1 z SD 30 BR OPK.

SZEF SZTABU-ZASTĘPCA DOWÓDCY
23 KORPUSU OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU

/stopień, imię, i nazwisko/

SZEF LOTNICTWA MYŚLIWSKIEGO
23 KORPUSU OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU

/stopień, imię, i nazwisko/

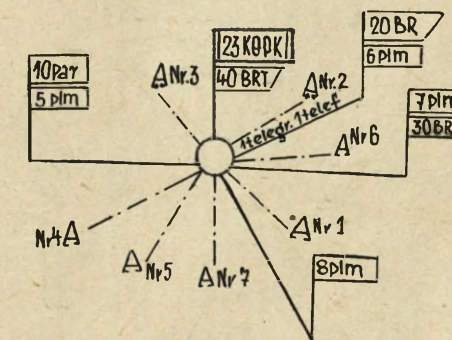
IV. Zapewnienie bezpieczeństwa działań LM

- Bezpieczeństwo działań LM zapewnia się, przez:
- dobra znajomość sytuacji powietrznej, stała, wzajemna informacja, dr. łączności i sztabów jednostek WR i LM;
 - działalność LM bez ograniczeń do stref ognia WR;
 - dokładne rozpoznanie i wskazywanie celów lotnictwu myśliwskiemu i wojskom raketowym;
 - podział wysiłków LM i WR według sektorów, pasów, czasu i rubieży
 - obserwacje, na wskaźnikach oddzielnych znaków od własnych myśliwców i celów;
 - zakaz zbliżania się własnych myśliwców do celu powietrznego na odległość nie mniejszą, niż 5 km;
 - zakaz podchodzenia LM do lądowania z kierunku nalotu SNP
 - dobra znajomość i wykonywanie ustalonych sygnałów współdziałania.

V. Sygnały współdziałania

- "RAUMRA" - do celów nr. nr własnym myśliwcom działać bez ograniczeń;
- "ZATWOR" - zakaz wejścia własnych myśliwców w strefę, ognia, sektor, pas WR;
- "OTWAL" - wyjść własnym myśliwcom ze strefy ognia WR

VI. Łączność współdziałania i dowodzenia

OZNACZENIA:

- GRANICA STREFY WSPÓLDZIAŁANIA PRZY $V_c = 30 \text{ km/min}$;
- GRANICA STREFY WSPÓLDZIAŁANIA PRZY $V_c = 15 \text{ km/min}$;
- SEKTOR WSPÓLDZIAŁANIA;
- PAS WSPÓLDZIAŁANIA;
- GRANICA STREFY OGNIA WR;
- GRANICA STREFY WYKRYWANIA WRT.

SZEF WOJSK RAKIETOWYCH
23 KORPUSU OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU

/stopień, imię, i nazwisko/

DOWÓDCA 40 BRT
23 KORPUSU OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU

/stopień, imię, i nazwisko/

8871A

